

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 20 czerwca 2022 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi w rozpoznaniu sprawy z powództwa P. S. przeciwko (...) spółce akcyjnej w W.:

1. oddalił powództwo,
2. zasądził od P. S. na rzecz (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 917,00 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się niniejszego wyroku do dnia zapłaty.

(wyrok k: 124)

Apelację od powyższego wyroku złożył powód zaskarżając go w całości. Wydanemu rozstrzygnięciu skarżący zarzucił:

1. naruszenie przepisów prawa procesowego poprzez:

a) brak przeprowadzenia postępowania dowodowego, co skutkowało nierozpoznaniem istoty sprawy co do tej wierzytelności,

b) mające wpływ na treść zaskarżonego wyroku naruszenie prawa procesowego poprzez pominięcie wniosku powoda o dopuszczenie dowodu z przesłuchania poszkodowanej A. R. w sytuacji, gdy strona powodowa złożyła ten wniosek, aby wykazać przyczyny nieskorzystania przez poszkodowanego z oferty pozwanego, a przeprowadzenie tego dowodu prowadziłyby do ustalenia okoliczności mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy,

c) mające wpływ na treść rozstrzygnięcia naruszenie prawa procesowego poprzez pominięcie wniosku powoda o dopuszczenie dowodu z przesłuchania powoda, w sytuacji gdy strona powodowa złożyła ten wniosek aby wykazać przyczyny nieskorzystania przez poszkodowanego z oferty pozwanego, a przeprowadzenie tego dowodu prowadziłyby do ustalenia okoliczności mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy,

d) mające wpływ na treść wyroku naruszenie prawa procesowego poprzez pominięcie dowodu z korespondencji e-mail wysłanej przez powoda w dniu 02 listopada 2018 roku do pozwanego w sytuacji, gdy dowód ten świadczył o zainteresowaniu strony powodowej odnośnie uzyskania informacji o szczegółach wynajmu za pośrednictwem pozwanego,

e) poprzez niewskazanie przez Sąd I instancji w uzasadnieniu wyroku konkretnych przyczyn, dla których Sąd nie odniósł się do roszczenia w zakresie stawki wynajmu pojazdu zastępczego przez pozwanego, a postępowanie dowodowe min. Wniosek o przesłuchanie A. R. i P. S. miały na celu wyjaśnienie przyczyn nieskorzystania przez poszkodowanego z oferty pozwanego.

Ponadto apelujący wniósł na podstawie art. 368§1 p. 4 kpc w zw. z art. 381 kpc o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka A. R. i P. S. na okoliczności wskazane w apelacji.

W konkluzji apelujący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania z uwagi na nierozpoznanie istoty sprawy oraz zasądzenie kosztów postępowania za obie instancje, ewentualnie o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa w całości.

(apelacja k: 138-139)

W odpowiedzi na apelację strona pozwana wniosła o jej oddalenie przy rozstrzygnięciu o kosztach postępowania odwoławczego (k: 158-161).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja podlegała oddaleniu jako bezzasadna na podstawie art. 385 kpc.

W pierwszej kolejności przypomnieć należy, że niniejsza sprawa była rozpoznawana w postępowaniu uproszczonym, w związku z czym zgodnie z art. 505⁹§1¹ kpc apelację można oprzeć tylko na zarzutach naruszenia prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie lub naruszenia przepisów postępowania, jeżeli mogło ono mieć wpływ na wynik sprawy. Natomiast stosownie do art. 505¹³§2 kpc jeżeli sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego, uzasadnienie wyroku powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. Podkreślić należy, iż w postępowaniu uproszczonym apelacja ma charakter ograniczony, a celem postępowania apelacyjnego nie jest tu ponowne rozpoznanie sprawy, ale wyłącznie kontrola wyroku wydanego przez Sąd I instancji w ramach zarzutów podniesionych przez skarżącego. Innymi słowy, apelacja ograniczona wiąże Sąd odwoławczy, a zakres jego kompetencji kontrolnych jest zredukowany do tego, co zarzuci w apelacji skarżący (tak też Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały składu 7 sędziów z dnia 31 stycznia 2008 roku, OSNC Nr 6 z 2008 r. poz. 55).

Wskazać również należy, iż Sąd II instancji podziela wszelkie ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego oraz dokonaną ocenę prawną wyrażoną w pisemnych motywach rozstrzygnięcia i przyjmuje je za własne, co skutkuje równocześnie ograniczeniem uzasadnienia do rozpoznania przedstawionych w apelacji zarzutów dotyczących prawa procesowego i materialnego (art. 387§2¹ p. 1 kpc). Wydane rozstrzygnięcie Sądu I instancji jest również prawidłowe pod względem materialnoprawnym, zaś Sąd Okręgowy w pełni podziela rozważania prawne zaprezentowane przez Sąd Rejonowy w pisemnych motywach rozstrzygnięcia w zakresie braku legitymacji procesowej po stronie powoda, która to przesłanka była wystarczająca do wydania rozstrzygnięcia oddalającego powództwo (art. 387§2¹ p. 2 kpc).

W pierwszej kolejności uwypuklić należy, iż analiza pisemnego uzasadnienia zaskarżonego wyroku nie budzi wątpliwości interpretacyjnych co do podstawy oddalenia wniesionego powództwa, czego jak się wydaje nie dostrzegł skarżący, a co ma wpływ na ocenę postawionych zarzutów apelacyjnych. Nie budzi bowiem wątpliwości, iż Sąd oddalił powództwo z powodu braku legitymacji procesowej czynnej po stronie powoda, z uwagi na zbycie wierzytelności dochodzonej pozwem na rzecz innego podmiotu niż wnoszący pozew P. S.. Okoliczności te Sąd I instancji ujął zarówno w ustaleniach faktycznych (str. 2 uzasadnienia k: 132 odwrót) jak i rozważaniach prawnych (str. 5-6 uzasadnienia k: 134-134 odwrót) opierając rozstrzygnięcie pod względem materialnoprawnym na normie art. 509§1 kc. Biorąc pod uwagę fakt, iż rozpoznawana apelacja w postępowaniu uproszczonym ma charakter ograniczony do analizy zgłoszonych w niej zarzutów, to brak odpowiednio skonstruowanych zarzutów w ramach wniesionego środka zaskarżenia wymierzonych w powyższą ocenę przyczyny niweczącej wniesione powództwo, nie pozwala Sądowi II instancji na ewentualne wzruszenie orzeczenia w ramach kontroli instancyjnej. Na marginesie zatem jedynie wskazać należy, iż ustalenia faktyczne dotyczące legitymacji czynnej powoda oraz ocena prawna w tym zakresie dokonana przez Sąd I instancji były w pełni prawidłowe, i musiały skutkować oddaleniem powództwa bez jakiegokolwiek potrzeby oceny merytorycznej zasadności zgłoszonego roszczenia pod względem dowodowym i materialnoprawnym.

Brak legitymacji procesowej czynnej po stronie powoda był zatem samoistną przesłanką niweczącą możliwość skutecznego dochodzenia roszczenia objętego pozwem bez względu na jego ewentualną materialnoprawną ocenę, której Sąd I instancji oczywiście się podjął, choć potrzeba jej oceny istniałaby wyłącznie wówczas, gdyby proces był prowadzony między podmiotami legitymowanymi do brania w nim udziału. Z uwagi na fakt, iż apelacja nie zawiera żadnych zarzutów w tym zakresie czy to w ramach zarzutów naruszenia prawa procesowego czy materialnego, uniemożliwia Sądowi Okręgowemu kontrolę instancyjną w zakresie legitymacji czynnej powoda. Wniesiony środek zaskarżenia skupia się bowiem jedynie na braku przeprowadzenia postępowania dowodowego w zakresie zasadności roszczenia, które nie może być analizowane skoro wystąpił z nim nieuprawniony podmiot. Zgłoszone w tym zakresie zarzuty naruszenia prawa procesowego są zatem bezprzedmiotowe i nie wywołują zamierzonego przez apelanta skutku instancyjnego. Dotyczy to sformułowanych jedynie opisowo zarzutów rzekomego naruszenia norm art. 235²§1 kpc i art. 327§1¹ kpc. Podkreślić również należy, iż w zakresie niezbędnym dla rozstrzygnięcia sprawy z punktu widzenia braku legitymacji procesowej po stronie powoda, analizowanej przecież przez Sąd z urzędu, postępowanie dowodowe

zostało przeprowadzone, co wynika jednoznacznie z pisemnych motywów rozstrzygnięcia. Trudno zatem zrozumieć zarzut braku przeprowadzenia postępowania dowodowego, oparty jak się wydaje na treści art. 386§4 kpc.

Z tych też względów Sąd II instancji pominął wnioski dowodowe apelacji jako całkowicie nieistotne dla rozstrzygnięcia sprawy w trybie art. 235²§1 p. 2 kpc w zw. z art. 391§1 kpc. Brak legitymacji procesowej po stronie powoda czynił prowadzenie postępowania dowodowego co do zasadności zgłoszonego roszczenia, które skarżącemu nie przysługuje, zbędnym i niecelowym również w postępowaniu apelacyjnym.

Nie ma również żadnych podstaw do uznania, iż Sąd I instancji nie rozpoznał istoty sprawy. W ocenie Sądu rozpoznającego niniejszą sprawę przyjąć należy, że nierozpoznanie istoty sprawy odnosi się do roszczenia będącego podstawą powództwa i zachodzi, gdy sąd pierwszej instancji nie orzekł w ogóle merytorycznie o żądaniach stron, zaniechał zbadania materialnej podstawy żądania pozwu albo pominął merytoryczne zarzuty stron. Oceny, czy sąd pierwszej instancji rozpoznał istotę sprawy dokonuje się na podstawie analizy żądań pozwu i przepisów prawa materialnego stanowiących podstawę rozstrzygnięcia, nie zaś na podstawie ewentualnych wad postępowania wyjaśniającego, choć oczywiście w ocenie Sądu Okręgowego oddalenie powództwa nie zawsze oznacza rozpoznanie istoty sprawy. Należy podzielić w tym zakresie pogląd Sądu Najwyższego, iż sprawę może zakończyć tylko orzeczenie, które poprzedza postępowanie dowodowe, w zakresie koniecznym do ustalenia podstawy rozstrzygnięcia (wyrok z dnia 6 kwietnia 2011 roku, II PK 274/10, niepubl.). Pojęcie "istoty sprawy", o którym jest mowa w art. 386 § 4 k.p.c. dotyczy zatem jej aspektu materialnoprawnego i zachodzi w sytuacji, gdy sąd nie zbadał podstawy materialnoprawnej dochodzonych roszczeń, jak też skierowanych przeciwko nim zarzutów merytorycznych, tj. nie odniósł się do tego co jest przedmiotem sprawy uznając, że nie jest to konieczne z uwagi na istnienie przesłanek materialnoprawnych, czy procesowych unicestwiających dochodzone roszczenie (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2011 roku, IV CSK 299/10, niepubl., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 09 września 2021 roku I Cz 56/21 niepubl. czy postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 2021 roku V Cz 37/20 niepubl.). Nierozpoznanie istoty sprawy w rozumieniu art. 386 § 4 k.p.c. polega na pominięciu przez sąd pierwszej instancji podstawy roszczenia, tj. przesłanek stanowiących o jego istnieniu. Jeśli uzasadnienie nie zawiera wskazania podstawy faktycznej rozstrzygnięcia poprzez ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów na których się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej lub wyjaśnienia podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa, wówczas orzeczenie podlega uchyleniu, zaś sprawa zostaje przekazana do ponownego rozpoznania (wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 22 listopada 2007 roku, I ACA 579/07, niepubl.). Nie ulega wątpliwości, iż nierozpoznanie istoty sprawy stanowi wadę braną pod uwagę w ramach kontroli orzeczeń sądu I instancji w postępowaniu apelacyjnym.

W realiach rozpoznawanej sprawy Sąd prawidłowo uznał, iż powód nie posiadał legitymacji procesowej czynnej do wystąpienia z niniejszym powództwem a zatem miał pełne prawo powództwo oddalić li tylko z tej przyczyny, bez jakiegokolwiek analizy zgłoszonego roszczenia pod względem materialnoprawnym. Wywiedziona apelacja nie sprostала zaś obowiązkowi skierowania pod tym kątem jakichkolwiek zarzutów. Niemniej jednak Sąd Rejonowy przeprowadził również analizę materialnoprawną zgłoszonego roszczenia, co kategorycznie wyklucza możliwość uznania, aby doszło do uchybienia natury procesowej powoływanego przez skarżącego. I choć Sąd II instancji nie ma żadnych powodów, aby rozpoznawać zgłoszone zarzuty apelacyjne ze względu na ich bezprzedmiotowość, to istota sprawy w realiach faktycznych niniejszego postępowania, ograniczająca się wszak do prawidłowego zbadania legitymacji procesowej powoda, została w pełni rozpoznana. Również zatem i tak sformułowany zarzut apelacyjny oparty także na normie art. 386§4 kpc, nie znajduje żadnego uzasadnienia.

Reasumując wywiedziona apelacja jako całkowicie nieuzasadniona, a wręcz wadliwa konstrukcyjnie pod względem postawionych zarzutów, podlegała oddaleniu z mocy art. 385 kpc.

O kosztach orzeczono w oparciu o normę art. 98§1 kpc w zw. z art. 391§1 kpc w zw. z §2 p. 3 w zw. z §10 ust. 1 p. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015r w sprawie opłat za czynności radców prawnych zasądając na rzecz pozwanego kwotę 450zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.